

3. januar 2008
J.nr.: 236/2005-7

**Biblioteksstyrelsen
H.C. Andersens Boulevard 2
1553 København V**

Att. Anna Enemark

Afrapportering vedr. Børnehavebiblioteker og læselystkursus for daginstitutionspersonale i Give Kommune.

Hermed fremsendes som aftalt projektevaluering og status på ”Børnehavebiblioteker og læselystkursus for daginstitutionspersonale i Give Kommune”. Give Bibliotek blev pr. 1. januar 2007 en del af Vejle Bibliotekerne som følge af Give Kommunes sammenlægning med Vejle Kommune.

Rapporten er udarbejdet af projektlederen, bibliotekar Kate Langgaard Bech.

Med venlig hilsen

Else Goul
vicebibliotekschef
Vejle Bibliotekerne



Bibliotekar Kate Bech, Vejle Bibliotekerne – Give, klb@vejlebib.dk

Afrapportering vedr. projekt:

Børnehavebiblioteker og læselystkursus for daginstitutionspersonale i Give Kommune.

Give Bibliotek søgte i henhold til *Læselyst: Kampagneprogram 2005-2006* Biblioteksstyrelsen om tilskud til projektet: **Børnehavebiblioteker og læselystkursus for daginstitutionspersonale i Give Kommune**. Ansøgningen blev imødekommet med et tilskud på 87.000 kr. Bevillingen blev givet med følgende bemærkning: ”Der er perspektiver i at oprette børnehavebiblioteker i daginstitutioner i fire småbyer uden for Give by. Dette understreges yderligere af, at der er plads til variation i den enkelte børnehave, og at hele konceptet er tilrettelagt så der er noget for alle familier, også dem der er biblioteks- og bog-uvante. Bevillingen kan ikke anvendes til kursusforløb”.

Bevillingen er blevet anvendt til indkøb af materialer, dvs. til sprogkufferter, lydbøger, pædagogiske spil, bøger og (i mindre omfang) til møbler og lign. til børnehavebibliotekerne. Udgifterne til nyindkøb af materialer og møbler blev i alt på 87.443 kr. Give Bibliotek har bidraget til projektet med materialer fra bibliotekets bestand samt personaleresurser. Læselystkurset blev finansieret gennem deltagerbetaling.

Etablering af børnehavebiblioteker

I sept. 2006 indviede Give Bibliotek fire børnehavebiblioteker i daginstitutioner beliggende i småbyer udenfor Give by. Ideen til etableringen af børnehavebibliotekerne opstod i slutningen af 2005 i den

daværende Give Kommune. Ved projektstart var Give Bibliotek - beliggende i Give by - det eneste biblioteksbetjeningssted i kommunen. De fire børnehaver som projektet omfatter ligger i 7 til 9 km's afstand til Give Bibliotek. Pr. 1. jan. 2007 blev Give Bibliotek en del af Vejle Bibliotekerne som følge af Give Kommunes sammenlægning med Vejle Kommune. Siden 1. jan. 2007 er der blevet etableret bogbusbetjening i Give-området, dvs. at småbørnsfamilier bosat i småbyer udenfor Give by i dag har to bibliotekstilbud i lokalområdet: Børnehavebiblioteket og bogbussen.

Succes med en bredt sammensat styregruppe

Projektet er udviklet og gennemført i tæt samarbejde med den kommunale børneforvaltning: Den pæd./adm. konsulent og ansatte fra PPR - og repræsentanter for de fire medvirkende børnehaver og biblioteket. For de tre børnehavers vedkommende var det institutionens leder der sad i styregruppen. Der er fra projektstart i jan. 2006 til efterår 2007 blevet afholdt ca. 10 styregruppemøder. Fra bibliotekets side vurderer vi at projektet er blevet prioriteret højt i institutionerne pga. styregruppens sammensætning af ledere; og at PPRs medvirken både formelt og reelt har været med til at blåstemple projektet. Det er biblioteket der har haft det store ansvar for sammensætningen af materialerne til børnehavebibliotekerne, men styregruppen har med stor lyst og energi diskuteret bøger, pædagogiske spil og sprogkufferter – bl.a. her har det løftet projektet kvalitetsmæssigt af tale/hørepedagogerne har stillet forslag til indkøb. Styregruppen består fortsat, den er blevet suppleret med en repræsentant for det femte børnehavebibliotek - etableret aug. 2007, men da Give Kommune ophørte som selvstændig kommune trådte de tre repræsentanter fra børneforvaltningen ud. Der er lagt op til ét til to styregruppemøder årligt fremover.

Fra styregruppe til netværk – en værdifuld sidegevinst

Det tætte samarbejde med pædagogerne om etableringen af børnehavebibliotekerne, og de relativt mange styregruppemøder har ikke alene sikret børnehavernes ejerskab til projektet, men har også betydet at bibliotek og børnehaver generelt har fået et større kendskab til og fortrolighed med hinanden. Den gode kontakt til børnehaverne høster biblioteket glæde af i det daglige arbejde og i andre projektsammenhænge.

Hvad siger forældrene til børnehavebibliotekerne?

”Vi får læst flere forskellige børnebøger pga. placeringen af bøger i børnehaven. Det er en super idé, som vi nødig vil undvære! Tak!”

”Nu, hvor der er bibliotek i børnehaven er det meget lettere lige at smutte på biblioteket og få et par bøger med hjem. At komme på biblioteket i Give kan godt være lidt af en udflugt, så det sker ikke så ofte”.

I foråret 2007 gennemførte vi en spørgeskemaundersøgelse blandt forældrene i de fire børnehaver. Overordnet set er forældrene meget glade for ordningen. Langt de fleste forældre svarer, at de har gjort brug af biblioteket. Det har været meget op til institutionen at finde en placering til biblioteket, og i de to institutioner er der valgt placeringer som set fra bibliotekets side ikke er synlige nok. De fleste forældre finder placeringen god eller o.k., men der er undtagelser: ”Der hvor mit barn er, ser man ikke rummet” og ”Vi kommer aldrig tilfældigt forbi”. **Overraskende mange forældre svarer at de læser lidt flere bøger højt derhjemme som følge af børnehavebiblioteket.** Vi har spurgt ”Er du tilfreds med indholdet i børnehavebiblioteket?” og svarene fordeler sig ligeligt mellem: ”Ja, meget tilfreds” og ”Tilfreds”. Da vi har gjort os stor umage med at indkøbe nye og spændende bøger og pædagogiske spil til samlingen havde vi forventet at de fleste svarede ”meget tilfreds”. Svarene på spørgsmålet, om børnehavebiblioteket har ændret brugen af folkebiblioteket, går i hver sin retning, men det kommer frem i svarene at en del forældre aldrig kommer på folkebiblioteket.

Presseomtale betyder meget for børnehaverne

Åbningen af de fem børnehavebiblioteker er blevet markeret med forældre Kaffe, højtlesning og presseomtale. Vi erfarede hurtigt at god presseomtale også betyder meget for børnehaverne.

Fremtiden for de fem børnehavebiblioteker i Give

Biblioteksstyrelsen bevilligede 87.000 kr. til etableringen af børnehavebibliotekerne, penge som er brugt til nyindkøb af bøger, pædagogiske spil, lydbøger, sprogkufferter og – i mindre omfang

indretningsomkostninger. Hertil skal lægges bøger som er taget fra bibliotekets bestand, dvs. at vi er startet ud med en meget flot samling. Fremover har biblioteket ikke ekstra penge til børnehavebibliotekerne, hvorfor det naturligvis vil gå lidt ned ad bakke med kvaliteten af samlingen. Vi er dog ikke i tvivl om at det er vigtigt med en aktuel og spændende materialesamling. Hidtil er bibliotekerne blevet udskiftet hver 4. mdr., fremover reduceres udskiftningshyppigheden.

Børnehaven Stjerneskuddet, Givskud. Biblioteket er placeret i entreen, tæt på børnenes garderobe. Det er ikke så oplagt at slå sig ned for at læse her, men det er en meget synlig placering, og forældrene kan næsten ikke undgå at komme i entreen. Stjerneskuddet var i starten med ”på prøve”, da børnehaven ønskede at vurdere 1. hvor mange personaleresurser ordningen krævede, 2. hvor meget ordningen ville blive brugt af forældrene. Børnehaven er fortsat med i ordningen.

Børnehaven Karla Grøn, Karlskov. Børnehaven har gode pladsforhold. Biblioteket er indrettet i en stor gang med mulighed for at slå sig ned og kigge i bøger. Gangen støder op til børnehavens værkstedsrum og aktivitetsrum som benyttes af dagplejere. Dagplejere og forældre til dagplejebørn er tænkt ind som målgruppe for biblioteket i Karla Grøn – der er således en større samling af pegebøger i samlingen. Kontakten til dagplejerne går gennem børnehaven, og dagplejen er ikke repræsenteret i styregruppen, hvilket betyder at biblioteket ikke har så god føling med dagplejens brug af børnehavebiblioteket.

Børnehaven Kildedalen, Thyregod. Biblioteket er placeret i et stort og dejligt rum som børnene også bruger til computerrum. Der er indkøbt sækkestole til rummet, og her har børnene gode muligheder for at hygge sig med bøger. Svagheden ved rummet er at forældrene skal huske eller vælge at komme ind i rummet, det er ikke et rum forældrene er nødt til at passere ved afhentning af børn. Kildedalen er en meget stor institution, hvor de yngste børn er i den ene ende af huset og de ældste børn i den anden. Ideelt set skulle biblioteket placeres to steder i huset med let adgang for alle forældre.

Børnehaven Kolbøtten, Kollemorten. Biblioteket er placeret i husets store køkken-spise-alrum. Der er indrettet et hjørne i alrummet, hvor børnene kan slå sig ned og kigge i bøgerne. Placeringen er god, synlig og central for pædagoger, børn og forældre. Det er ofte her man samles sidst på dagen, og det er her der er forældrekafe.

August 2007: Åbning af endnu et børnehavebibliotek – på efterspørgsel!

Børnehaven Labyrinten, Gadbjerg. Labyrinten ønskede ved projektstart ikke at etablere et børnehavebibliotek, men blev undervejs overtalt af de medvirkende institutioner til at ”hoppe på”. Biblioteket er her placeret centralt ved børnehavens indgangsparti. Personalet i Labyrinten har efter etableringen tilkendegivet at de er overraskede over bibliotekets popularitet, og at ordningen har betydning for familier der ellers ikke kommer på biblioteket.

Læselystkursus for daginstitutionspersonale

”Meget tilfredsstillende og lærerigt kursusforløb. Jeg har kun godt at sige om det alt sammen”.

”Lav flere kurser med indhold for samme personalegruppe”.

I forbindelse med projektet afholdte vi i efteråret 2006 fire deltagerfinansierede kursusformiddage med det formål af få en større viden og bevidsthed om: Den gode formidling, Den gode bog og Den gode læser.

Kursusprogrammet indeholdt:

- Eventyrlig dans og musik. Fortælling med en kuffert / ”Det tre tanter” fra Vejle Bibliotek
- Børn, bøger og pædagoger / Lektor Anne Pedersen
- Oplæsningsstrategier / Sprogvejleder Jette Løntoft
- Småbørns sproglige udvikling / Adjunkt Pia Thomsen

Kursusforløbet var meget vellykket og med til at løfte børnehavebiblioteksprojektet kvalitetsmæssigt – pædagogerne fra projektets styregruppe deltog – sammen med andre pædagoger – i kurset.

Status januar 2008: Fra projekt til drift - fra fire til fem børnehavebiblioteker

Etableringen af børnehavebiblioteker i Give-området har været en succes, og bibliotekerne videreføres udover projektperioden. Projektet omfattede etablering af fire børnehavebiblioteker i småbyerne Karlskov, Thyregod, Givskud og Kollemorten. I efteråret 2007 etableredes endvidere endnu et børnehavebibliotek – Børnehaven Labyrinten i Gadbjerg kom efter eget ønske med i ordningen.